

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 34C/12/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119204816
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Oros Nemešová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7119204816.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Lýdiou Oros Nemešovou v právnej veci žalobkyne: O., nar. XX.X.XXXX, bytom D., zastúpenej JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, Jesenná 8, 080 05 Prešov, proti žalovanému: SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, Odštepný závod Košice, Ďumbierska 14, 041 59 Košice, IČO: 36 022 047, v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 4.984,44 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.984,44 Eur odo dňa 4.5.2019 do zaplataenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 30.4.2019 žiadala súd, aby zaviazal žalovaného na zaplataenie sumy 5.543,59 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne odo dňa 4.5.2019 do zaplataenia a zároveň žiadala súd, aby zaviazal žalovaného k povinnosti nahradiť jej trovy konania v rozsahu 100%.

2. Žalobu odôvodnila najmä tými skutočnosťami, že so svojou sestrou Q., nar. X.XX.XXXX, bytom P. n.o., J., sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, a to parc. S. č. XXX/X - orná pôda o výmere 220 m2, nachádzajúcej sa v obci V., kat. územie W. zapísanej na J., každá z nich v podiele 1 a následne aj novovytvorenej parcely S. - vodná plocha o výmere 219 m2, kat. územie W., ktorá bola vytvorená na základe geometrického plánu č. 33-4/2018 zo dňa 11.2.2019, vyhotoveného H., X., V., overeného Okresným úradom Prešov, katastrálnym odborom, pod č. F. dňa 15.2.2019. Na pozemku parc. S. sa nachádza koryto vodného toku Delňa, resp. nim vodný tok rieky Delňa preteká, čo vyplýva z rozhodnutia Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životne prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Námestie mieru 3, Prešov, č. j. R., zo dňa 23.4.2019, ktorým správny organ rozhodol, že pozemok s parcelným číslom S. kat. územie W., o výmere 219 m2, ktorý bol vytvorený z pozemku s parcelným číslom S. (druh pozemku: orná pôda) kat. územie W., o výmere 220 m2, je pozemkom, po ktorom preteká vodný tok Delňa. Z rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Prešove, č. j. X/XXXX/XXXXX-XXX/VK zo dňa 19.10.2011, ktorým správny organ rozhodol, a to z dôvodu súdneho konania vedeného na Okresnom sude Košice I pod sp. zn. 36 C 45/2008 v právnej veci žalobcu H., nar. XX.X.XXXX., V. XX, V. proti žalovanému Slovensky vodohospodársky podnik, š.p., vyplýva, že na parcele S. sa nachádza koryto vodného toku Delňa, ktoré je v zmysle tohto rozhodnutia umelým vodným tokom. Skutočnosť, že pôvodná parc. S. je súčasťou umelého vodného

toku Delňa, vyplýva aj z projektovej dokumentácie, ktorá je súčasťou spisu Okresného sudu Košice I vedeného na súde pod sp. zn. 36 C 45/2008, a to z priloženej situácie, ako aj z rozhodnutia ONV v Prešove, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva o povolení užívania stavby „Úprava Delne v Prešove I. stavba a II. stavba“ č. pod. XXX/XX zo dňa 14.8.1983. Q., zastúpená svojim synom, V., nar. X.XX.XXXX, bytom V., na základe písomnej plnej moci zo dňa 8.2.2008, z dôvodu užívania pozemkov zo strany žalovaného bez platnej nájomnej zmluvy, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.4.2019, postúpila (okrem iného) na ňu svoje pohľadávky, ktoré ma voči žalovanému, ako aj pohľadávky, ktoré jej voči žalovanému vzniknú, za užívanie pozemku parc. S.. Q., zastúpená svojim synom, V., oznámila žalovanému postúpenie pohľadávok listom zo dňa 23.4.2019, doručeným žalovanému dňa 25.4.2019. Správcom umelého vodného toku Delňa, ktorý preteká pozemkom parc. S., kat. územie Solivar, je v zmysle ust. § 48 a nasl. zákona č. 364/2004 Z. z. žalovaný, ktorý užíva a v žalovanom období užíval predmetnú nehnuteľnosť bez právneho dôvodu a bez toho, aby mal s nimi uzatvorenú nájomnú zmluvu, čím sa žalovaný na ich úkor bezdôvodne obohatil. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 13/2018, týkajúcom sa iných nehnuteľností v jej vlastníctve a jej sestry Q., v ktorom si uplatňujú svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu užívania nehnuteľnosti žalovaným bez právneho dôvodu, návrhom na zmenu žaloby zo dňa 5.2.2019, navrhli konajúcemu súdu, aby pripustil zmenu (rozšírenie) žaloby aj o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku parc. A., kat. územie W., a to za obdobie od 6.2.2017 (vrátane) do 5.2.2019 (vrátane). Predmetný návrh na zmenu žaloby bol zo strany žalobkyň zaslaný aj žalovanému, ktorý ho prevzal dňa 6.2.2019. Okresný súd Košice I uznesením vydaným pod č. k. 15 C 13/2018-273 zo dňa 22.3.2019 nepripustil navrhovanú zmenu žaloby. Na preukázanie skutočnosti, že žalovaný si je vedomý, že pozemok parc. S. a teraz parcelu S., kat. územie W., užíva bez právneho dôvodu, predložila súdu návrh nájomnej zmluvy o nájme pozemku zo dňa 3.2.2016, z obsahu ktorej je zrejmé, že žalovaný právny titul uznáva, a teda je si vedomý, že za užívanie v zmluve uvedených pozemkov ma zaplatiť nájomné. Žalovaný jej ponúkol ročné nájomné vo výške 1,008 Eur/m² pozemku, čo odmietla, nakoľko ma za to, že ponúkaná cena nie je trhovou cenou, za akú by si v podmienkach voľnej súťaže žalovaný mohol prenajať obdobný pozemok v danom mieste a čase. Má za to, že v danom prípade žalovaný užíval v žalovanom období nehnuteľnosť v jej podielovom spoluvlastníctve, na ktorej sa nachádza umelý vodný tok Delňa a vykonáva tak právo nájmu cudzej veci bez platnej nájomnej zmluvy. Žalobkyňa tiež v žalobe poukázala na iné rozhodnutia všeobecných súdov v obdobných veciach, týkajúcich sa užívania pozemkov žalovaným, po ktorých pozemkoch preteká vodný tok rieky Delňa a Sekčov v správe žalovaného. Poukázala tiež na ustálenú judikatúru Najvyššieho sudu Slovenskej republiky a Najvyššieho sudu Českej republiky, ako aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove, ktoré sa konalo dňa 10.1.2013, na ktorom bolo prijaté stanovisko: „Bez dôvodné obohatenie vzniká nielen v prípade, ak sa protiprávne rozmnoží majetok obohateného, ale aj vtedy, ak sa doterajší majetok nezmenšil, hoci by mu k tomu došlo, keby bol obohatený plnil svoje povinnosti.“

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 5.8.2019 žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Namietal v spore nedostatok aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie. Ďalej uviedol, že žaloba je založená na nepravdivých tvrdeniach a proti štátnemu podniku je aj nedôvodná, keďže medzi označenými sporovými stranami neexistuje žiadny právny vzťah, z ktorého by žalobkyňa ako veriteľovi vzniklo právo na požadované či iné plnenie od neho ako dlžníka. Neexistenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami odôvodňuje tá skutočnosť, že predmetný pozemok nie je ním užívaný ako sa nepravdivo uvádza v žalobe, ale tento je užívaný už samotnou existenciou tých vecí (objektov) na týchto pozemkoch, ktoré sú opísané v žalobe, pričom tieto veci (objekty) nie sú a nikdy neboli a podľa platnej právnej úpravy ani nemôžu byť v jeho vlastníctve, pretože pozemkom preteká vodný tok s umelým korytom, ktorý môže byť iba vo vlastníctve Slovenskej republiky, teda subjektu, ktorý nemožno s ním stotožňovať. Podľa žalovaného ani z obsahu predložených príloh k žalobe nevyplýva, že by k užívaniu dotknutého pozemku malo dochádzať jeho činnosťou, resp. že by užívanie malo spočívať v inom, ako v tom, že uvedeným pozemkom preteká vodný tok. Žalovaný dal tiež do pozornosti, že z jeho strany nemôže dochádzať k bezdôvodnému obohateniu, keďže správu vykonáva výlučne na základe vodného zákona, ktorý poskytuje komplexnú právnu úpravu vzťahov k vodným tokom, nehnuteľnostiam dotknutým vodným tokom nevynímajúc. Uviedol, že zo strany žalobkyne dochádza k zamieňaniu resp. nerozlišovaniu pojmov „správa vodných tokov“ a „správa majetku štátu“. Z uvedených dôvodov nemôže niesť viac zodpovednosti ako mu vyplýva zo správy vodných tokov prípadne niesť zodpovednosť namiesto niekoho iného či dokonca byť takto zodpovednostne označovaný bez jasného právneho základu. Žalovaný poukázal tiež, že stavebné úpravy (zásahy) na pozemku nevykonával ako investor a ani jeho právny

predchodca, ale podľa predložených dôkazov zo strany samotnej žalobkyne to mal byť v rokoch 1964-65 Mestský národný výbor v V.. Podľa jeho názoru zo strany žalobkyne taktiež dochádza k úmyselnému zamieňaniu uvedených stavebných úprav s inými stavebnými úpravami na vodnom toku Delňa uskutočnených na úplne inom úseku uvedeného vodného toku a úplne v inom období, a v tejto súvislosti aj k zavádzaniu súdov či mareniu spravodlivosti. K výške domnelých nárokov žalobkyne sa nemôže vyjadriť aj pre neporovnateľnosť pozemkov a situácií, z ktorých vychádza žalobkyňou predložený znalecký posudok.

4. Žalobkyňa v replike zo dňa 21.10.2019 uviedla, že žalovaný je správcom vodného toku Delňa, ktorý preteká pozemkom, ktorého je podielovou spoluvlastníčkou, pričom koryto vodného toku Delňa je v zmysle rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Prešove zo dňa 19.10.2011 umelým vodným tokom. Žalovaný v rozhodnom období užíval nehnuteľnosť, a to stavbou umelého vodného toku Delňa, pričom na takéto užívanie nemal právny dôvod, nakoľko s vlastníckmi predmetnej nehnuteľnosti nemal uzatvorenú nájomnú (alebo inú) zmluvu, čím sa na úkor vlastníkov predmetnej nehnuteľnosti bezdôvodne obohatil. Má za to, že pojem „správa majetku štátu“ v sebe zahŕňa pojem „správa vodných tokov.“ S poukazom na Čl. 4 Ústavy sú vodné toky vo vlastníctve Slovenskej republiky, čo znamená, že predstavujú majetok štátu. Ak však žalovaný spravuje vodné toky, znamená to, že spravuje majetok štátu. Navyiac z ust. § 2, § 5 a § 6 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku vyplýva, že žalovaný vykonáva správu majetku vo vlastníctve štátu, v mene štátu a v mene štátu ako vlastníka koná aj pred súdom a orgánmi verejnej správy.

Žalobkyňa vo vzťahu k námietke aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie poukázala na rozsudky najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33Odo 23/2002 zo dňa 27.2.2003, sp.zn. 22 Cdo 2492/2005 zo dňa 11.10.2007, sp.zn. 30 Cdo 1787/99 zo dňa 23.8.2000, sp.zn. 29 Cdo 905/2012 zo dňa 23.5.2012, sp.zn. 22Cdo 466/2015 zo dňa 28.2.2017, tiež poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Obo 32/2009 zo dňa 16.12.2009.

Žalobkyňa v kontexte existujúcej judikatúry má za to, že žalovaný je vo veci pasívne legitimovaný, nakoľko je subjektom, ktorý hospodári s majetkom štátu a je priamym subjektom vzťahov k štátnemu rozpočtu. Jednou z jeho kompetencií je i oprávnenie konať v mene štátu v súdnych konaniach prejednávajúcich spory majúce pôvod v majetku štátu. Žalovaný tak má vecnú legitímáciu konať namiesto štátu, oprávnenie konať v mene štátu pred súdmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje.

Žalobkyňa sa vyjadrila aj k svojej aktívnej legitímácii v spore s poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 84/05 zo dňa 1.2.2006. Poukázala tiež na znenie Ústavy Slovenskej republiky, ktorá neumožňuje, aby k vyvlastneniu alebo nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva došlo priamo zákonom, alebo na základe zákona. Má za to, že vlastníci vodným dielom dotknutých pozemkov neboli o zamýšľanej stavbe vodného diela Delňa upovedomení, a neboli ani účastníkmi správneho konania, v ktorom by mohli svoje záujmy plynúce z ich vlastníctva k pozemkom uplatniť, že im ich vlastníctvo k zavodneným pozemkom nebolo (vyvlastnením) odňaté, a že vodné dielo samo o sebe bolo na ich pozemku postavené bez ich súhlasu a protiprávne.

K námietke žalovaného, že stavebné zásahy na pozemku nevykonával žalovaný ani jeho právny predchodca, a že úmyselne zamieňa jednotlivé stavebné úpravy na vodnom toku Delňa a tým zavádza súd uviedla, že vychádzajúc z rozhodnutia Okresného národného výboru v Prešove, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. V. zo dňa 14.8.1983, práve právnomu predchodcovi žalovaného Povodiu Bodrogu a Hornádu Košice, bolo povolené užívanie predmetnej stavby nachádzajúcej sa na predmetnom pozemku. Žalovaný ako správca vodných tokov zodpovedá za vzniknuté bezdôvodné obohatenie. Skutočnosť, že v predmetnej veci ide o umelý vodný tok, a nie prirodzené koryto, vyplýva aj z grafickej identifikácie pôvodného stavu potoka Delňa, spracovanej 11/2006 a doplnenej 10/2019, vypracovanej H., GeoPractic, z ktorej je zrejmé, že pôvodné koryto vodného toku Delňa neprechádzalo predmetným pozemkom, a že tento pozemok sa stal pozemkom, po ktorom preteká vodný tok Delňa až realizáciou stavby prekládky pôvodného koryta.

V týchto súvislostiach žalobkyňa poukázala, že na tunajšom súde sú vedené viaceré spory o vydanie bezdôvodného obohatenia, v ktorých vystupuje žalovaný a týkajú sa pozemkov, po ktorých preteká vodný tok Delňa, a v ktorých sporoch súd prvej inštancie vyhovel podaným žalobám (rozsudky Okresného súdu Košice I sp.zn. 13C/20/2018 a sp.zn. 24C/2/2018.)

K námietke žalovaného k výške plnenia žalobkyňa uviedla, že žalovaný relevantne nespochybnil, resp. nevyvrátil závery ňou predloženého znaleckého posudku, a teda nespochybnil výšku bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku.

5. Na pojednávaní konanom dňa 15.10.2020 sporové strany v zásade zotrvali na svojej argumentácii.
6. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom sporových strán, oboznámením s obsahom pripojených listinných dôkazov založených v spise, z ktorých zistil nasledovaný skutkový stav veci:
7. Z Listu vlastníctva Okresného úradu Prešov, katastrálneho odboru č. XXXX. pre okres V., obec V., katastrálne územie W. zo dňa 17.4.2019 súd zistil, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou parcely registra “. vo výmere 220 m², druh pozemku orná pôda s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1 k celku spolu s V., nar. X.XX.XXXX. s veľkosťou jej spoluvlastníckeho podielu 1 k celku (čl. 12 spisu.)
8. Z predloženého geometrického plánu č. XX- X/XXXX na určenie vlastníckych práv k nehnuteľnosti p.č.XXXX/XX vyhotoveného dňa 11.2.2019 H., overeným Okresným úradom Prešov, katastrálnym odborom pod č. F. dňa 15.2.2019 vyplýva, že z vyššie uvedeného pozemku s parcelným číslom S. bol vytvorený nový pozemok s parcelným číslom S. vo výmere 219 m² (čl. 15 spisu.)
Z výkazu výmer, tvoriaceho prílohu tohto geometrického plánu je tiež zrejmé, že celý pozemok registra “E” bol nielen preklopený do nového stavu - do registra “C” s číslom XXXX/XX, ale zároveň došlo k označeniu nového druhu pozemku - vodná plocha.
9. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.4.2019 postúpila Q. ako postupca, zastúpená V. na základe plnej moci zo dňa 8.2.2008 svoje pohľadávky voči žalovanému titulom užívania pozemku parcely KN E 453/3 zapísaného na LV č. XXXX bez platnej nájomnej zmluvy, za obdobie dvoch rokov späťne odo dňa uzavretia zmluvy dňa 23.4.2019 (vrátane) a pohľadávky do budúcnosti odo dňa 24.4.2019 (vrátane) do doby, kedy dôjde k zmene vlastníckeho práva k predmetnému pozemku, a to vo výške obvyklej náhrady za užívanie obdobného - nezastavaného pozemku v danom mieste a čase na žalobkyňu ako postupníka (čl. 24 - 25 spisu.)
10. Postupca Q. oznámila žalovanému postúpenie svojich pohľadávok listom zo dňa 23.4.2019, ktorý bol doručený žalovanému dňa 25.4.2019 (čl. 26 - 27 spisu.)
11. Zo žalobkyňou predloženého rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Prešove zo dňa 19.10.2011 č.j. X/XXXX/XXXXX-XXX/VK vyplýva, že Obvodný úrad životného prostredia v Prešove rozhodol v súlade s ust. § 43 ods. 7 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v pochybnosti, či sa jedná o vodný tok tak, že preložené koryto Delňa v kilometri 0,070 - 0,620 (v zmysle projektovej dokumentácie č.14/64 ochrana kúpaliska na Delni v Prešove - proti zanášaniam) katastrálne územie Solivar je umelým vodným tokom.
12. Z rozhodnutia Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia zo dňa 23.4.2019 č.j. Y. súd zistil, že príslušný okresný úrad rozhodol podľa ust. § 43 ods. 7 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v pochybnostiach o tom, či ide o vodný tok, prirodzené koryto tak, že pozemok s parcelným číslom S. k.ú. W. o výmere 219 m², ktorý bol vytvorený z pozemku s parcelným číslom S. (druh pozemku orná pôda), k.ú. W., o výmere 220 m² je pozemok, ktorým preteká vodný tok Delňa (čl. 16 - 17 spisu.)
13. Z návrhu nájomnej zmluvy zo dňa 3.2.2016 podpísanej len žalovaným vyplýva, že žalovaný ponúkol žalobkyni titulom užívania dotknutého pozemku parcely registra “. s výmerou 220 m², vo výmere 110 m² zodpovedajúcej spoluvlastníckemu podielu 1 prislúchajúceho žalobkyni ročné nájomné vo výške 1,008 Eur za m², pričom žalobkyňa navrhovanú výšku nájmu neakceptovala a nájomnú zmluvu nepodpísala.
14. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel V. vložka č. XXX/S. je zrejmé, že v obchodnom registri zapísané odštepné závody žalovaného vykonávajú svoju činnosť v rovnakom rozsahu, aký je predmet činnosti štátneho podniku, pričom jedným z nich je aj Odštepňový závod Košice, so sídlom Ďumbierska 14, 041 59 Košice (čl. 9 - 10 spisu.)
15. Žalobkyňa konajúcemu súdu predložila znalecký posudok č. 7/2020 znalca H., zapísaného v odbore stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností zo dňa 22.1.2020. Úlohou znalca

bolo stanoviť všeobecnú hodnotu výšky nájmu na parcelách a dieloch, zapísaných na J. a J., katastrálne územie W., obec V., okres V. za obdobie rokov 2014 až 2019 (čl. 354- 383.)

16. Súd právne vec posúdil v zmysle nasledovných ustanovení právnych predpisov.

17. Podľa ust. § 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila.

18. Podľa ust. § 120 ods. 2 Občianskeho zákonníka stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.

19. Podľa Čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

20. Podľa Čl.4 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nerastné bohatstvo, jaskyne, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky.

21. Podľa ust. § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

22. Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

23. Podľa ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

24. Podľa ust. § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

25. Podľa ust. § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

26. Podľa ust. § 663 Občianskeho zákonníka nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky.

27. Podľa ust. § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajíatej veci a spôsob jej užívania.

28. Podľa ust. § 43 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) vodným tokom je vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktoré je jeho súčasťou, a ktorý je napájaný z vlastného povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodným tokom sú aj vody v slepých ramenách, mŕtvych ramenách a odstavených ramenách, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku, ako aj vody umelo vzduté v koryte. Vodným tokom zostávajú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi.

29. Podľa ust. § 43 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha so spôsobom využitia pozemku ako vodný tok, je tento pozemok korytom. Ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý nie je takto evidovaný v katastri nehnuteľností, je korytom pozemok tvoriaci dno a brehy, v ktorých odtekajú vody až po brehovú čiaru.

30. Podľa ust. § 43 ods. 4 a ods. 7 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) umelým korytom je koryto, ktorého dno a brehy sú umelo vytvorené a do ktorého je voda odvedená, najmä vodný kanál, vodný náhon a prieplav. V pochybnostiach o tom, či ide o vodný tok, prirodzené koryto alebo umelé koryto a o hranicu koryta, rozhodne orgán štátnej vodnej správy na základe poznania prírodných podmienok, s prihliadnutím na brehové čiary susedných úsekov vodného toku.

31. Podľa ust. § 48 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov správa vodných tokov je všestranne zameraná starostlivosť o zachovanie a rozvoj všetkých funkcií vodných tokov a ich koryt. Správca vodného toku je aj správcom pozemkov koryt, ktoré sú vo vlastníctve Slovenskej republiky.

32. Podľa ust. § 48 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov správa vodných tokov vykonávajú:

- a) správca vodohospodársky významných vodných tokov, ktorým je štátna odborná organizácia ministerstva,
- b) správcovia drobných vodných tokov, ktorými sú správca vodohospodársky významných vodných tokov a štátne organizácie, ktorým bola prevedená správa podľa § 51 ods. 1.

33. Podľa ust. § 48 ods. 4 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov správa vodných tokov zahŕňa tieto činnosti:

- a) sledovať stav vodných tokov a pobrežných pozemkov z hľadiska zabezpečenia funkcií vodného toku,
- b) udržiavať korytá v stave, ktorý zabezpečuje ich prirodzenú alebo projektovanú prietoknosť a hĺbku vody,
- c) udržiavať alebo odstraňovať brehové porasty vo vodných tokoch, na pobrežných pozemkoch tak, aby sa nestali prekážkou odtoku vody pri povodniach a podľa možnosti zachovali prírodné podmienky,
- d) spevňovať brehy vodných tokov, zabezpečovať ich neupravené úseky brehovými porastmi,
- e) udržiavať a čistiť koryto a odstraňovať naplaveniny, ľadové a iné prekážky a dočasné ostrovy z vodného toku, čo je nevyhnutné na zabezpečenie nehateného odtoku alebo prietoku,
- f) zabezpečovať potrebnú úpravu vodných tokov,
- g) prevádzkovať a udržiavať v riadnom stave vodné stavby zabezpečujúce funkcie vodného toku alebo slúžiace vodnému toku, ktoré má správca vodného toku v správe alebo v užívaní, prípadne je povinný ich prevádzkovať z iného dôvodu,
- h) poskytnúť odber povrchových vôd z vodných tokov na závlahy a na ich iné užívanie
- i) vytvárať podmienky na zabezpečenie všeobecného používania vôd a ostatných funkcií vodného toku,
- j) sledovať odber vôd a vypúšťanie odpadových vôd, ako aj iné nakladanie s vodami vo vodnom toku,
- k) sledovať vody vo vodnom toku z hľadiska možných príznakov mimoriadneho zhoršenia vôd,
- l) poskytovať technické a iné podklady, odborné stanoviská potrebné na rozhodovanie a na inú správnu činnosť orgánu štátnej vodnej správy, ak ich má k dispozícii,
- m) oznamovať orgánu štátnej vodnej správy závažné nedostatky, ktoré zistí vo vodnom toku a v inundačnom území, spôsobené prírodnými vplyvmi alebo inými vplyvmi a navrhovať opatrenia na ich odstránenie,
- n) zabezpečovať ochranu pred povodňami podľa osobitného predpisu a odvádzanie alebo prečerpávanie vnútorných vôd,
- o) umiestňovať a udržiavať zariadenia na zisťovanie údajov vo vodnom toku,
- p) zabezpečovať úlohy prevádzkovateľa vodnej cesty a vytyčovať plavebnú dráhu za náhradu,
- q) viesť evidenciu pozemkov, ktoré tvoria koryto a inundačné územie, ak sú vo vlastníctve štátu a v správe správcu vodného toku,
- r) oznamovať údaje potrebné pre vodnú bilanciu,
- s) evidovať rozhodnutia a vyjadrenia orgánov štátnej vodnej správy, ktoré sa týkajú vodných tokov, a sledovať dodržiavanie podmienok a povinností určených v týchto rozhodnutiach,
- t) vydávať súhlas na státie plávajúceho zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche, ktorého súčasťou je aj súhlas vydaný podľa osobitného predpisu,
- u) vydávať súhlas na zriadenie požičovne plavidiel,
- v) vydávať súhlas na prevádzku prístaviska, prekladiska, výváziska alebo kotviska.

34. Podľa ust. § 52 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný

zákon) vodnými stavbami sú stavby, ich súčasti alebo ich časti, ktoré umožňujú osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. Súčasťou vodnej stavby sa rozumie ďalší objekt, ktorý súvisí s prevádzkovým, výrobným alebo technologickým zariadením pri prevádzke vodnej stavby vrátane obslužných komunikácií a inžinierskych sietí, ktoré slúžia k jej činnosti. Vodnými stavbami sú najmä

- a) stavby, ktorými sa upravuje, mení alebo zriaďuje koryto, vrátane terénnych úprav s tým spojených,
 - b) stavby na ochranu pred povodňami,
 - c) priehrady, vodné nádrže, rybovody, rybníky, rybochovné zariadenia, hate, hrádze, vodné elektrárne, stavby na využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku a iné stavby potrebné na nakladanie s vodami,
 - d) studne, stavby vodovodných potrubí, vodovodov a ďalšie vodárenské objekty samostatne slúžiace na účely zásobovania vodou,
 - e) stavby stôk, stokové siete vrátane objektov na nich, čistiarne odpadových vôd a iné stavby určené na zneškodňovanie odpadových vôd a osobitných vôd a na ich vypúšťanie do povrchových vôd, podzemných vôd alebo do banských vôd a stavby určené na predchádzajúce čistenie odpadových vôd pred ich vypúšťaním do verejnej kanalizácie,
 - f) hydromelioračné stavby na zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov a na ochranu pozemkov pred vodnou eróziou,
 - g) stavby, ktoré sa zriaďujú na plavebné účely v korytách alebo v iných vodných útvaroch,
 - h) stavby umožňujúce využívanie vôd najmä na hromadnú rekreáciu a vodné športy,
 - i) odkaliská vytvorené hrádzovým systémom, na ktoré sa odpad ukladá hydraulickým spôsobom,
 - j) vodovodné prípojky, ak
 1. slúžia na dodávku vody do priemyselných stavieb a poľnohospodárskych stavieb,
 2. slúžia na zásobovanie skupiny stavieb, ak to vyžaduje vlastný systém rozvodných potrubí,
 3. sú zriadené k stavbe, pre ktorú je zhotovené zariadenie na zvýšenie tlaku vody,
 4. sú dlhšie ako 100 m a dodávajú vodu s denným priemerným množstvom väčším ako 0,5 l za sekundu,
 - k) kanalizačné prípojky do verejnej kanalizácie, ak
 1. slúžia na vypúšťanie odpadových vôd z priemyselných stavieb a z poľnohospodárskych stavieb,
 2. slúžia na odvádzanie odpadových vôd z areálu alebo zo skupiny stavieb, ak to vyžaduje samostatnú stokovú sieť,
 3. slúžia na vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie, ktoré vyžadujú ich predchádzajúce čistenie,
 4. sú dlhšie ako 100 m a majú vnútorný priemer väčší ako 20 cm,
 - l) stavby umožňujúce využívanie energetického potenciálu podzemných vôd.
- V prípade pochybností, či ide o vodnú stavbu alebo jej súčasť, rozhodne orgán štátnej vodnej správy.

35. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku podnik je výrobcom tovaru (výrobky, práce a služby), ktorý svoju podnikateľskú činnosť prevádzkuje samostatne na základe hospodárenia na vlastný účet; pritom na seba berie primerané hospodárske riziko.

36. Podľa ust. § 5 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku podnik je právnickou osobou; vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Podnik nezodpovedá za záväzky štátu alebo iných subjektov. Štát nezodpovedá za záväzky podniku, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

37. Podľa ust. § 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku podnik spravuje veci a majetkové práva zverené mu pri jeho založení, ako aj veci a majetkové práva nadobudnuté v priebehu podnikania. Veci a majetkové práva, ktoré podnik spravuje, sú majetkom štátu. Podnik koná v mene vlastníka majetku, ktorý spravuje podľa odseku 1, v konaní pred súdom a orgánmi verejnej správy; obdobne je oprávnený konať v mene štátu vo veciach, ak vlastnícke právo štátu je sporné. Podnik má právo majetok, ktorý spravuje, držať, užívať ho a nakladať s ním v súlade s právnymi predpismi; podnik nemôže týmto majetkom zabezpečovať záväzky tretích osôb. Majetok sa môže podniku odňať iba v prípadoch a za podmienok ustanovených zákonom alebo ak tak ustanoví medzinárodná zmluva.

38. Predmetom prejednávaneho sporu je nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie odo dňa 1.5.2017 do 30.4.2019 vrátane voči žalovanému - štátnemu podniku, ktorý je správcom vodného toku, pričom bezdôvodné obohatenie žalovaného vzniklo umiestnením vodnej stavby a užívaním vodného toku nachádzajúceho sa na pozemku s parcelným číslom S. v katastrálnom území W., druh pozemku vodná plocha vo výmere 219 m², ktorý je v podielovom spoluvlastníctve

žalobkyne s veľkosťou jej spoluvlastníckeho podielu 1 k celku spolu s V., nar. X.XX.XXXX s veľkosťou jej spoluvlastníckeho podielu 1 k celku, pričom podielové spoluvlastníctvo k pozemku žalobkyne a V. nebolo v spore sporné, a bolo preukázané listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou.

39. V prejednávanej veci sa súd v prvom rade musel vyrovnáť so žalovaným namietanou vecnou legitimitáciou strán sporu (aktívnou aj pasívnou vecnou legitimitáciou.)

40. Jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby ako takej je, že strany majú vecnú legitimitáciu. Všeobecne možno uviesť, že vecnou legitimitáciou treba rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna strana civilného súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). Až samotné konanie ukáže, či procesnoprávna dvojica (žalobca a žalovaný) je totožná s dvojicou hmotnoprávnou, t. j. či žalobca a žalovaný sú v konaní vecne legitimovaní, a teda či sú účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu o ktorom súd v spore rozhoduje.

41. Na to, aby sa niekto stal stranou sporu, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným).

Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimitácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimitácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. O nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (sám žalobca), nie je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide. Inými slovami povedané, aktívnou vecnou legitimitáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamietá (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/205/2009.)

42. Súd ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalovaného o tom, že žalobkyňa nie je nositeľkou aktívnej legitimitácie na podanie žaloby v spore, nakoľko dôkazy, ktoré boli predložené žalobkyňou a vykonané súdom preukazujú, že žalobkyňa je a bola v rozhodnom (žalovanom) období podielovou spoluvlastníčkou pozemku parcely registra ". vo výmere 220 m², druh pozemku orná pôda s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1 k celku spolu s V., nar. X.XX.XXXX s veľkosťou jej spoluvlastníckeho podielu 1 k celku, z ktorého bol vytvorený nový pozemok s parcelným číslom S. vo výmere 219 m², druh pozemku vodná plocha.

Podľa ust. § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou dňa 23.4.2019 medzi žalobkyňou ako postupníkom a ďalšou podielovou spoluvlastníčkou Q., zastúpenou V. ako postupcom došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a jej príslušenstva, ktorá je predmetom tohto sporu na žalobkyňu.

43. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcou sa nedostatku aktívnej legitimitácie žalobkyne v spore je dôležité poukázať na to, že zo žalobkyňou predloženého Listu vlastníctva č. XXXX Okresného úradu Prešov, katastrálneho odboru č. XXXX, pre okres V., obec V., katastrálne územie W. a geometrického plánu E. na určenie vlastníckych práv k nehnuteľnosti V. vyhotoveného dňa 11.2.2019 H. overeným Okresným úradom Prešov, katastrálnym odborom pod č. F. dňa 15.2.2019 vyplýva, že sporné pozemky boli v minulosti označené v katastri ako druh pozemku - orná pôda, teda tieto boli využívané právnymi predchodcami na poľnohospodárske účely, a následne došlo k preoznačeniu druhu pozemku - vodná plocha z dôvodu preloženia koryta toku Delňa, ktorá skutočnosť vyplýva z rozhodnutia

Obvodného úradu životného prostredia v Prešove zo dňa 19.10.2011 č.j. X/XXXX/XXXXX-XXX/VK a rozhodnutia Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia zo dňa 23.4.2019 č.j. R. XXXX/XXXXXX- XX/PG..

Nie je bez právneho významu, že zo žalobkyňou predložených rozhodnutí všeobecných súdov jednoznačne vyplýva, že vlastníci vodným dielom dotknutých pozemkov nielenže neboli o zamýšľanej stavbe upovedomení, ale neboli účastníkmi (správneho) konania, v ktorom by mohli svoje záujmy, plynúce z ich vlastníctva k dotknutým pozemkom uplatniť, že im vlastníctvo k zavodeným pozemkom nebolo (vyvlastnením) odňaté, a že vodné dielo samo o sebe bolo na ich pozemku postavené bez ich súhlasu, a teda protiprávne. Ak teda právni predchodcovia žalobkyne neboli účastníkmi žiadnych (správnych) konaní v súvislosti s vodnou stavbou Úprava Delne v Prešove, a ani nedali súhlas so zriadením stavby na ich pozemku, rozhodnutia vydané v takýchto konaniach sa nemohli dotknúť ich práv. V spore nebolo preukázané, že by žalobkyni a V. (druhej podielovej spoluvlastníčke a zároveň postupcovi pohľadávky) bolo odňaté vlastníctvo k predmetnému pozemku, resp. bolo odňaté ich právnym predchodcom.

V prejednávanej príhode na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k jednoznačnému záveru, že žalobkyňa je v spore aktívne vecne legitimovaná.

44. Aj žalovaným uplatnenú námietku jeho pasívnej legitímácie v spore súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

45. Súd poukazuje na vyššie uvedené citované ustanovenia § 2, § 5 a § 6 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, podľa ktorých je žalovaný subjektom, ktorý hospodári s majetkom štátu a je priamym subjektom vzťahov k štátnemu rozpočtu. Jednou z jeho kompetencií je i oprávnenie konať v mene štátu v súdnych konaniach prejednávajúcich spory majúce pôvod v majetku štátu. Žalovaný má zákonné oprávnenie konať v mene štátu, tiež oprávnenie konať v mene štátu pred súdmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje.

K tvrdeniu žalovaného uvádzaného v jeho vyjadrení zo dňa 5.8.2019, že medzi sporovými stranami neexistuje žiadny právny vzťah, pretože vodný tok neužíva, pričom vodný tok môže byť len vo vlastníctve Slovenskej republiky, teda odlišného subjektu, súd uvádza, že v zmysle ust. § 48 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, správca vodného toku je aj správcom pozemkov koryt, ktoré sú vo vlastníctve Slovenskej republiky a z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že koryto toku Delňa v km 0,070 - 0,620 bolo preložené a je umelým vodným tokom, pričom podľa citovaného ust. § 48 vodného zákona žalovaný vykonáva činnosti, ktoré predstavujú správu vodného toku. Ak teda žalovaný spravuje vodné toky, logicky to znamená, že spravuje majetok štátu.

V konaní tiež nemôže zostať spornou skutočnosť, že koryto vodnej plochy je umelým vodným korytom, nakoľko o tomto už právoplatne rozhodol v súlade s ust. § 43 ods. 7 vodného zákona (v prípade pochybností o tom, či ide o vodný tok, prirodzené koryto alebo umelé koryto a o hranicu koryta, rozhodne orgán štátnej vodnej správy na základe poznania prírodných podmienok, s prihliadnutím na brehovú čiaru susedných úsekov vodného toku) príslušný správny orgán. Súd poukazuje na výrok a odôvodnenie rozhodnutia Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia zo dňa 23.4.2019 č.j. R. ktorým príslušný okresný úrad rozhodol v pochybnostiach o tom, či ide o vodný tok, prirodzené koryto tak, že pozemok s parcelným číslom S., k.ú. W. o výmere 219 m², ktorý bol vytvorený z pozemku s parcelným číslom S. XXX/X. (druh pozemku orná pôda), k.ú. Solivar, o výmere 220 m² je pozemok, ktorým preteká vodný tok Delňa.

V súlade s uvedeným súd dospel k záveru, že žalovaný je bez akýchkoľvek pochybností v spore pasívne vecne legitimovaný.

46. Predmetom tohto sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia.

47. Závazkový vzťah bezdôvodného obohatenia vznikne, ak sa naplnia všetky zákonom ustanovené predpoklady na jeho vznik („ ak sa niekto na úkor iného bezdôvodne obohatí “ .) Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Závazkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne za splnenia určitých predpokladov: a) vznik bezdôvodného obohatenia objektívne merateľného v peňažných jednotkách na strane určitej osoby (obohatený), b) k získaniu majetkového prospechu na strane obohateného došlo na základe právnych skutočností, ktoré sú výslovne uvedené v zákone (ust. § 451 ods. 2 a ust. § 454 Občianskeho

zákonníka), c) vznik majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, ktorá postihuje inú určitú osobu (oprávneného), pričom táto majetková ujma zodpovedá zmienenému bezdôvodnému obohateniu na strane obohateného, d) nejde o prípad, kedy zákon napriek majetkovému prospachu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje. Pri naplnení uvedených znakov vzniká v rámci záväzkového právneho vzťahu bezdôvodného obohatenia povinnému subjektu (obohatenému) povinnosť vydať to, o čo sa bezdôvodne obohatil, a právo toho, na koho úkor k obohateniu došlo (oprávnenému), požadovať vydanie tohto plnenia podľa ust. § 456 Občianskeho zákonníka. Z citovaného ust. § 454 Občianskeho zákonníka sa bezdôvodne obohatí aj ten, za koho bolo plnené, čo podľa práva mal plniť sám. Ide o prípady, pri ktorých existuje právna povinnosť ku konkrétnemu plneniu u toho, za koho bolo plnené a naopak, neexistuje takáto právna povinnosť na strane toho, kto plnil. Právna povinnosť na plnenie môže vyplývať zo zákona alebo zo zmluvného záväzku, pričom ten kto plnil za iného, má právo požadovať vydanie predmetu bezdôvodného obohatenia od toho za koho plnil, a nie od toho, komu plnil. Bezdôvodné obohatenie sa musí vydať tomu, v neprospech koho bolo získané.

48. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám (ust. § 454 Občianskeho zákonníka). Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) tomu, na úkor koho sa získal (ust. § 456 Občianskeho zákonníka). Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením; ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (ust. § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

49. V prejednávanom spore ide o prípad plnenia bez právneho dôvodu, ktoré je jednou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia založenou na tom, že medzi zúčastnenými osobami od počiatku chýba právny vzťah zakladajúci nárok na plnenie. Dôsledkom takéhoto plnenia je obohatenie, obsahom ktorého je získanie určitej majetkovej hodnoty subjektom, ktorému bolo plnené. Majetkovú hodnotu v uvedenom zmysle získa (obohatí sa) nielen ten, komu sa zvýšili aktíva alebo znížili pasíva, ale aj ten, komu sa neznižili aktíva, hoci by sa inak - pokiaľ by existoval právny dôvod plnenia - jeho majetkový stav zmenšil, pretože za prijímané plnenie by musel poskytovať náhradu.

50. O plnenie bez právneho dôvodu ide tiež v prípade užívania bez nájomnej zmluvy. Žalovaný zaberá pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a Q., ktorá postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému zmluvou o postúpení pohľadávky na žalobkyňu, resp. predtým ich právnych predchodcov, pričom s vlastníkami pozemku sa za sporné obdobie nijako právne nevyrovnal, a teda jednoznačne možno skonštatovať, že sa na úkor žalobkyne, resp. jej právnych predchodcov bezdôvodne obohatil. Ani prípadný verejnoprospešný účel využívania pozemku nemôže vlastníka ukrátiť (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/52/2009, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci III.ÚS 237/09). Bezdôvodné obohatenie vzniká nielen v prípade, ak sa protiprávne rozmnoží majetok obohateného, ale aj vtedy, keď sa doterajší majetok nezmenšil, hoci by k tomu došlo, keby bol obohatený plnil svoje povinnosti (R 25/1986). Uvedené pravidlo sa vzťahuje aj na stav, keď obohatený vrátane verejnoprávneho subjektu využíva pozemok bez právneho dôvodu na účely umelého koryta rieky. Obdobne pozri rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33Odo/1405/2005, podľa ktorého povinnosť poskytovať náhradu vlastníkovi pozemku, na ktorom stojí stavba, platí pre vlastníka stavby bez ohľadu na to, akým spôsobom svoje vlastnícke právo využíva. Podstatné nie je ani to, či užívanie stavby prináša zisk. Primeranú náhradu za bezdôvodné obohatenie v prípade sporu určí súd podľa okolností konkrétneho prípadu. Medzi okolnosti, ktoré môžu determinovať výšku náhrady patrí aj odplata za užívanie porovnateľného pozemku v odplatných zmluvných vzťahoch. V obdobnej veci užívania cudzieho pozemku bez právneho dôvodu rozhodol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 5Cdo/8/2009, keď uviedol, cit.: „užívateľ cudzej veci bez právneho dôvodu je povinný vydať bezdôvodné obohatenie peňažnou formou, rozsah ktorého plnenia je vyjadrený peňažnou čiastkou, ktorú by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom mieste a čase za porovnateľné užívanie (prenajatie) veci. Obvyklé nájomné je nájomným tržným. Až pri absencii zodpovedajúcich podkladov môže súd vychádzať aj z výšky náhrad v iných prípadoch; v takom prípade ale skutkové zistenia je potrebné podrobiť ďalšiemu posúdeniu z hľadiska toho, do akej miery je obmedzený vlastník v prípade nájmu pozemku, pri ktorom mu so zreteľom na účel nájmu zostane po dobu nájmu

„holé vlastníctvo“ bez možnosti užívať pozemok“. Najvyšší súd Slovenskej republiky ohľadne užívania nehnuteľnosti, ktorá je verejným priestranstvom bez právneho dôvodu uviedol tiež: „správny je aj výpočet výšky bezdôvodného obohatenia rovnajúci sa výške obvyklého nájomného v danom mieste a čase za porovnateľný pozemok“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 4Cdo/52/2009).

51. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku č. 7/2020 znalca H. zapísaného v odbore stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností zo dňa 22.1.2020 predloženého žalobkyňou.

Súd nezobral do úvahy závery znaleckého posudku č. 6/2016 znalca H., ktorý predložila žalobkyňa spolu so žalobou, nakoľko sa netýkal sporného pozemku.

52. Úlohou znalca v znaleckom posudku č. 7/2020, ktorý žalobkyňa predložila v priebehu konania, bolo stanoviť všeobecnú hodnotu výšky nájmu na parcelách a dieloch, zapísaných na LV č. XXXX. a LV č. XXXX, katastrálne územie W., obec V., okres V. za obdobie rokov 2014 až 2019. V závere v bode 3. rekapitulácia nájmu za roky 2017-2019 znalec stanovil všeobecnú hodnotu výšky nájmu pozemku - parcely S. a S. za obdobie jedného roka v sume 11,38 Eur za m² pozemku.

53. Znalecký posudok bol žalobkyňou objednaný ako súkromný znalecký posudok v zmysle ust. § 219 Civilného sporového poriadku.

54. Na tomto mieste súd uvádza, že tento súkromný znalecký posudok má všetky zákonom predpísané náležitosti a je opatrený znaleckou doložkou obsahujúcou vyhlásenie znalca v súlade s ust. § 209 ods. 2 Civilného sporového poriadku, a preto ho možno považovať, akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca.

55. Žalovaný na pojednávaní dňa 15.10.2020 spochybňoval závery znaleckého posudku. Uviedol, že znalec vychádzal zo zmlúv na štyri rôzne pozemky, ktorý ani jeden z nich nie je porovnateľný s pozemkom, ktorý je predmetom tohto konania. Žalovaný tiež rozporoval výšku znalcom určeného nájomného za pozemok, nakoľko nájomné podľa týchto zmlúv bolo určené tým istým znalcom, ktorého znalecký posudok žalobkyňa predložila v spore.

56. Podľa Článku 8 Základných princípov Civilného sporového poriadku strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

57. Podľa ust. § 132 ods. 2 Civilného sporového poriadku opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

58. Podľa ust. § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

59. Ak žalovaný v spore rozporoval všeobecnú hodnotu nájmu pozemku, je jeho povinnosťou svoje tvrdenie preukázať.

60. V sporovom konaní totiž majú strany sporu dôkaznú povinnosť t.j. povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na strane sporu, ktorú danú skutočnosť tvrdí. Strana sporu, ktorá neoznačila resp. nepredložila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení sporovej strany. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná.

61. V ust. § 185 Civilného sporového poriadku je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

V nadväznosti na vyššie uvedené súd poukazuje na ust. § 151 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ako strana sporu poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné. Z ust. § 151 Civilného sporového poriadku vyplýva, že stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany. Ak strana sporu neunesie bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, nastupuje ako procesný právny následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany sú nesporné.

62. Žalovaný sa aj napriek výzve súdu písomne nevyjadril k doručenému znaleckému posudku č. 7/2020 znalca H., predloženého žalobkyňou. Nenavrhol vykonanie kontrolného znaleckého posudku, rovnako v rámci procesného útoku nepredložil súdu žiadny znalecký posudok, a ani nenavrhol pripojenie iného znaleckého posudku v rámci návrhov na vykonanie ďalšieho dokazovania.

63. Po zhodnotení tvrdení sporových strán a ponúknutých dôkazov súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru, že žalovaný neunesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno a nepreukázal inú všeobecnú hodnotu výšky nájmu pozemku a vzhľadom na vykonané dokazovanie súd sa stotožnil so znalcom stanovenou všeobecnou hodnotou ročného nájmu pozemku 11,38 Eur na 1 m² a priznal žalobkyni bezdôvodné obohatenie za obdobie od 1.5.2017 do 30.4.2019 (za rok 2017 - 245 dní, za rok 2018 - 365 dní, a za rok 2019 - 120 dní, spolu 730 dní) pri výmere pozemku 219 m² v sume 4.984,44 Eur, a v prevyšujúcej časti istiny a zodpovedajúceho príslušenstva žalobu zamietol.

64. Popri istine sa žalobkyňa domáhala aj priznania príslušenstva k uplatnenej pohľadávke.

65. V zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú aj úroky z omeškania.

66. Podľa ust. § 517 ods.1 veta prvá, odsek 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

67. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, ktorá predstavuje 0,00%.

68. Žalobkyni ako veriteľovi v zmysle ust. § 517 Občianskeho zákonníka vznikol nárok aj na úroky z omeškania, pretože žalovaný ako dlžník svoj dlh nesplnil riadne a včas. Omeškanie s plnením dlhu sa odvíja od splatnosti dlhu.

69. Podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

70. Nepriaznivým právnym dôsledkom porušenia povinnosti zaplatiť peňažný dlh podľa tejto úpravy je vznik omeškania spojený s nárokom veriteľa na úrok z omeškania. Rozhodujúce je teda, kedy nastala splatnosť dlhu. Osoba zodpovedná zodpovednostného záväzkovo právneho vzťahu sa dostáva do omeškania zásadne vtedy, ak dlh nesplní v deň nasledujúci po dni kedy bola veriteľom o plnenie požiadaná a od toho dňa môže požadovať úroky z omeškania. Pokiaľ nebol dlžník vyzvaný k splneniu už skôr, za kvalifikovanú výzvu k plneniu sa považuje žaloba. Omeškanie začína prvý deň potom, čo bola žaloba žalovanému doručená.

71. V danom prípade žalobkyňa žiadala priznať úrok z omeškania odo dňa 4.5.2019 do zaplataenia. V spore žalovaný nenamietal, že v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 13/2018, týkajúcom sa iných nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne a Q., v ktorom si uplatňujú svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu užívania inej nehnuteľnosti žalovaným bez právneho dôvodu, návrhom na zmenu žaloby zo dňa 5.2.2019, navrhli konajúcemu súdu, aby pripustil zmenu (rozšírenie) žaloby aj o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku parc. A., kat. územie W., a to za obdobie od 6.2.2017 (vrátane) do 5.2.2019 (vrátane). Predmetný návrh na zmenu žaloby bol zo strany žalobkyň zaslaný aj žalovanému, ktorý ho prevzal dňa 6.2.2019. Okresný súd Košice I svojím uznesením vydaným pod č. k. 15C/13/2018-273 zo dňa 22.3.2019 nepripustil navrhovanú zmenu žaloby.

Z uvedených dôvodov súd považuje za kvalifikovanú výzvu na plnenie doručenie návrhu žalobkyň na pripustenie zmeny žaloby žalovanému v spore vedenom na súde pod sp.zn. 15C/13/2018 dňa 6.2.2019. Žalovaný sa tak dostal do omeškania s peňažným plnením dňom 7.2.2019. Aj v časti príslušenstva súd žalobe vyhovel, nakoľko žalobkyňa žiadala priznať úrok z omeškania odo dňa 4.5.2019.

72. Výšku úrokov z omeškania súd určil v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. Základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania so splnením dlhu bola vo výške 0,00 % ročne; po zvýšení o päť percentuálnych bodov jej výška predstavuje 5 % ročne.

73. Podľa ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

74. Podľa ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

75. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

76. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

77. Podľa ust. § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

78. Podľa ust. § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

79. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy Civilný sporový poriadok už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (ust. § 142 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku), ale len dve (ust. § 225 ods.1 a ods. 2). Na prvom mieste je zásada úspechu upravená ust. § 255 ods.1 a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

80. Podľa Čl. 4 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

81. Podľa Čl. 4 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít.

82. V danom prípade si žalobkyňa uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd vyhovel čiastočne žalobe žalobkyne, avšak na tomto mieste je nevyhnutné uviesť, že určenie samotnej výšky plnenia nepochybne bolo závislé na úvahe súdu a tiež na výsledkoch znaleckého dokazovania.

83. Spravodlivým riešením potom je, ak súd žalobkyni prizná plnú náhradu trov konania, avšak len zo sumy priznanej 4.984,44 Eur (nie zo sumy žalovanej).

84. Vzhľadom k uvedenému súd o náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a plne úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).